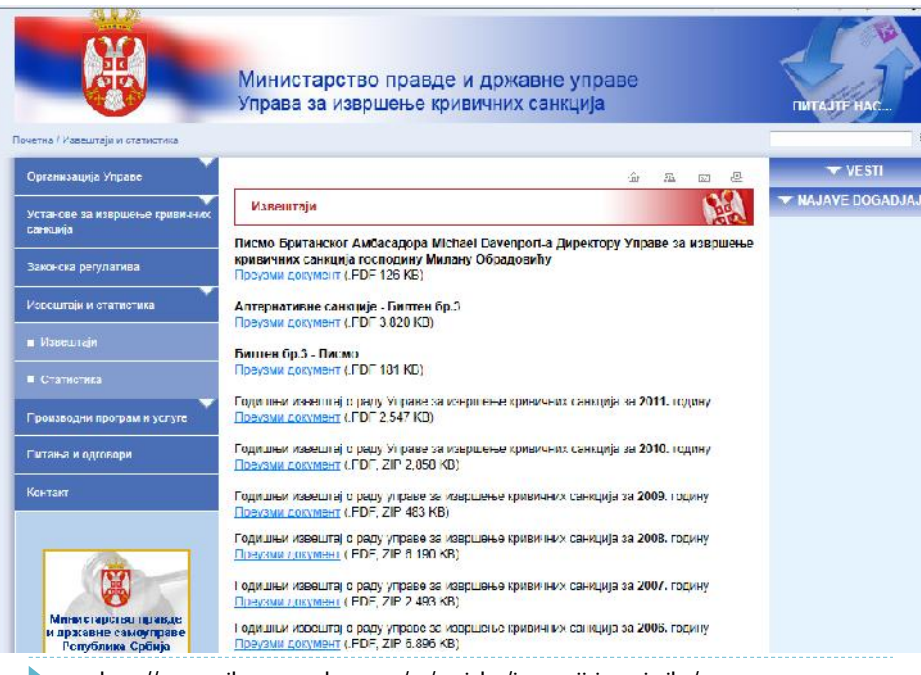

TUBERKULOZA U ZATVORIMA

Doc. dr Đorđe Alempijević

Министарство правде и државне управе
Управа за извршење кривичних санкција

Почетно / Извештаји и статистика

- Организација Управе
- Уставне за извршење кривичних санкција
- Законска регулатива
- Извештаји и статистика
  - Извештаји
  - Статистика
- Производни програм и услуге
- Питања и одговори
- Контакт

Извештаји

- Писмо Британског Амбасадора Michael Caveport-а Директору Управе за извршење кривичних санкција господину Милану Ободовићу
[Поузми документ](#) (PDF, 126 KB)
- Алтернативне санкције - Билтен бр.5
[Поузми документ](#) (PDF, 3.020 KB)
- Билтен бр.5 - Писмо
[Поузми документ](#) (PDF, 101 KB)
- Годишњи извештај о раду Управе за извршење кривичних санкција за 2011. годину
[Поузми документ](#) (PDF, 2.547 KB)
- Годишњи извештај о раду Управе за извршење кривичних санкција за 2010. годину
[Поузми документ](#) (PDF, ZIP, 2.050 KB)
- Годишњи извештај о раду Управе за извршење кривичних санкција за 2009. годину
[Поузми документ](#) (PDF, ZIP, 463 KB)
- Годишњи извештај о раду Управе за извршење кривичних санкција за 2008. годину
[Поузми документ](#) (PDF, ZIP, 1.190 KB)
- Годишњи извештај о раду Управе за извршење кривичних санкција за 2007. годину
[Поузми документ](#) (PDF, ZIP, 2.493 KB)
- Годишњи извештај о раду Управе за извршење кривичних санкција за 2006. годину
[Поузми документ](#) (PDF, ZIP, 5.896 KB)

<http://www.uiks.mpravde.gov.rs/cr/articles/izvestaji-i-statistika/>

Specifičnosti zatvorske sredine

- ▶ Prenaseljenost
- ▶ Bolesti zavisnosti (HIV)
- ▶ Niži socio – ekonomski milje

2005

Врста и број инфективних оболења међу лицима лишеним слободе у установама за извршење заводских санкција у 2005. години.

ХИВ	22,00
Хепатитис А	12,00
Хепатитис Б	66,00
Хепатитис Ц	528,00
ТБЦ	87,00
УКУПНО	715,00

<http://www.uiks.mpravde.gov.rs/images/lzvestaj%202005.zip>

2006

Врста и број инфективних оболења у 2006. години

Врста инфективних оболења	Број
HIV	19
Hepatitis A	5
Hepatitis B	81
Hepatitis C	1,431
TBC	79
УКУПНО	1,615

<http://www.uiks.mpravde.gov.rs/images/lzvestaj%202006.zip>

2007

Врста и број инфективних оболења међу лицима лишеним слободе у
установима за извршење заводских санкција у 2007. години.
Type and rate of infectious diseases in 2007

Врста инфективних оболења Type	Број Number
HIV	27
Hepatitis A	9
Hepatitis B	137
Hepatitis C	1784
TBC / Tuberculosis	83

<http://www.uiks.mpravde.gov.rs/images/lzvestaj%202007.zip>

2008

34. Врста и број инфективних оболења међу лицима лишеним слободe у 2008. години | Type and rate of infectious diseases in 2008

Врста инфективних оболења Type and rate of infectious diseases in 2008	Број болесника Number of prisoners
HIV	47
Hepatitis A	11
Hepatitis B	99
Hepatitis C	1349
TBC / Tuberculosis	56
Сифилис / Syphilis	3
Гонореја / Gonorrhoea	
Укупно / Total	1565

[http://www.uiks.mpravde.gov.rs/images/izvestaj%20za%202008_%20web\(2\).pdf](http://www.uiks.mpravde.gov.rs/images/izvestaj%20za%202008_%20web(2).pdf)

2009

35. Врста и број инфективних оболења међу лицима лишеним слободe у установама за извршење заводских санкција у 2009. години.

Type and rate of infectious diseases in 2009

Врста инфективних оболења / Type	Број / Number
HIV	70
Hepatitis A	9
Hepatitis B	92
Hepatitis C	2097
TBC / Tuberculosis	60
Сифилис / Syphilis	2
Гонореја / Gonorrhoea	
Укупно / Total	2330

<http://www.uiks.mpravde.gov.rs/images/izvestaj%202009.pdf>

2010

Врста и број инфективних оболења међу лицима лишеним слободе у
установима за извршење заводских санкција у 2010. години.
Type and rate of infectious diseases in 2010

Врста инфективних оболења Type	Број Number
HIV	46
Hepatitis A	2
Hepatitis B	126
Hepatitis C	1570
TBC Tuberculosis	38
Сифилис Syphilis	1
Гонореја Gonorrhoea	
Укупно Total	1783

<http://www.uiks.mpravde.gov.rs/images/Godisnji%20izvestaj%20o%20radu%202010.zip>

2011

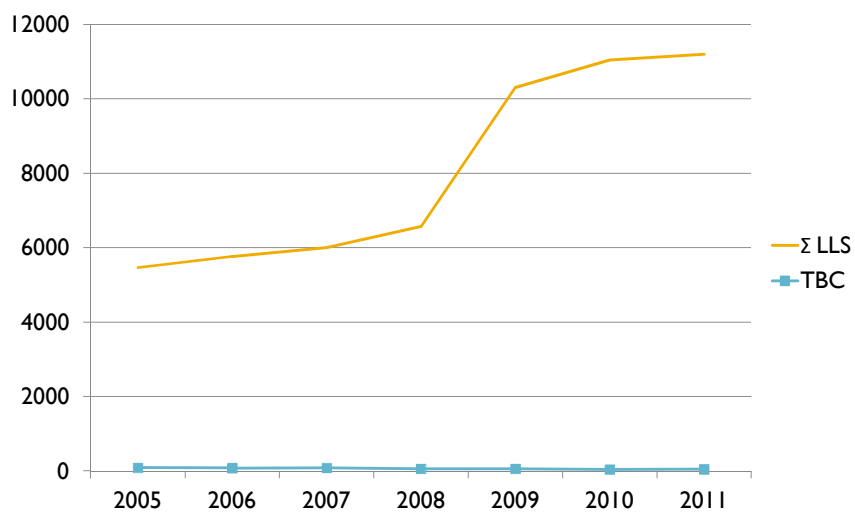
Врста и број инфективних оболења међу лицима лишеним слободе у
установима за извршење заводских санкција у 2011. години.
Type and rate of infectious diseases in 2011

Врста инфективних оболења Type	Број Number
HIV	60
Hepatitis A	3
Hepatitis B	144
Hepatitis C	3187
TBC Tuberculosis	46
Сифилис Syphilis	0
Гонореја Gonorrhoea	1
Укупно Total	3441

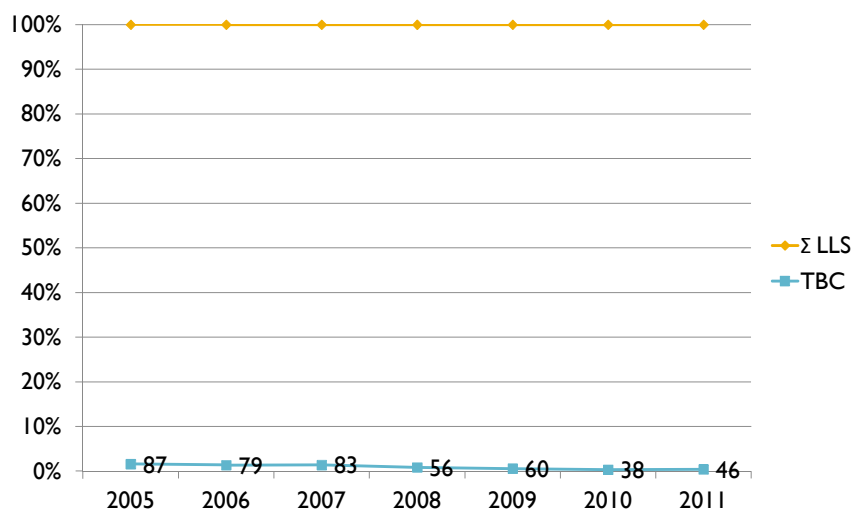

http://www.uiks.mpravde.gov.rs/images/Godisnji_2011_%20UIKS.pdf

Šta možemo da zaključimo iz zvanične statistike?

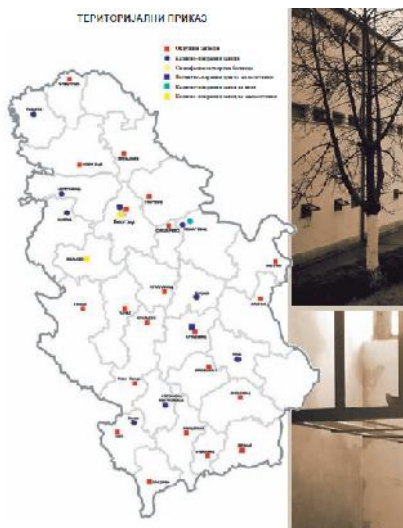

Šta možemo da zaključimo iz zvanične statistike?

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O AKTIVNOM SKRININGU ZATVORENIKA 2010/2011

Ustanove za izvršenje krivičnih sankcija u Republici Srbiji

- ▶ KPZ (7) – Požarevac, S. Mitrovica, Niš, Čuprija, Šabac, Sombor, Padinska Skela
- ▶ KPZ za žene – Požarevac
- ▶ KPZ za maloletnike – Valjevo
- ▶ SZB – Beograd
- ▶ VP dom za maloletnike – Kruševac
- ▶ Okružni zatvori (17)
- ▶ UKUPNO - 28

Aktivni skrining tuberkuloze u polpulaciji lica lišenih slobode

---

- ▶ *Obuhvaćene sve ustanove za izvršenje krivičnih sankcija (zatvori) u Srbiji - 28*
  - ▶ *Koordinacija projekta Institut za plućne bolesti Vojvodine*
  - ▶ *Realizacija: 6 meseci (X 2010 – III 2011)*
  - ▶ *Kriterijum za inkluziju: boravak u pritvoru/zatvoru > 6 mes.*
-

Priprema za aktivni skrining

- ▶ *Odabir koordinatora - lekari, drugi medicinski ili socijalni radnici u ustanovama za izvršenje krivičnih sankcija.*
  - ▶ *Edukativne aktivnosti kako bi se obezbedio dobar odziv lica lišenih slobode*
  - ▶ *U dva velika zatvora - KPZ Sremska Mitrovica i KPZ Požarevac - Zabela održana su i predavanja uz videoprezentaciju*
-

Flajeri

Лечење туберкулозе

Свака особа којој се открије туберкулоза ће бити лечена у Специјалној затворској болници у Београду. Лечење обично траје 6 или 8 месеци у зависности од тога да ли је особа већ раније боловала од туберкулозе или не.

Лекови за туберкулозу су бесплатни!

Лекови се морају узимати редовно и онолико дуго колико то лекар препише!

Добро лечена туберкулоза најчешће не оставља трајне последице.

Излечени болесници наставља да живи уобичајним животом.

 Министарство здравља Републике Србије
www.zdravlje.gov.rs
 Контакт центар за туберкулозу и болести
 Сопотског Колевског
www.zdravlje.gov.rs
 Пројекат финансирајући подршку од стране

ШТА ЈЕ ТУБЕРКУЛОЗА?

Туберкулоза је заразна болест. Изазива је бацил туберкулозе. Преноси се путем ваздуха.

РАНО ОТКРИВАЊЕ ТУБЕРКУЛОZE

Флуорографисање ангије која ће се спровести у Вашој установи има за циљ рано откривање суштине болести и на првом месту туберкулозом.

Како се преноси туберкулоза?

Туберкулоза углавном је заразна болест која се преноси са особе на особу кашљањем, кицањем и гласовном повором. Могућност невакцинације је углавном већа што се више времена у тесној соби проводи у затвореним простору са особом која има туберкулозу плућа и која кашља или вади. Бацили туберкулозе у стању могу да живе до 6 месеци.

Како се туберкулоза НЕ преноси?

Не преноси се руковањем, преко крви и ињекција!

Симптоми туберкулозе

Кадаћу, слабост, умор, мршављење, ноћно знојење, слабо апетит, благо повишена температура, болешти у грудима, кокалхација крви.

И одморна болест може да не даје тегобе!

Која стања доприносе појави туберкулозе?

- Алкохолизам
- Шећерна болест
- Наркоманија
- Пушење
- СИДА
- Рак
- Тешке, дуготрајне болести
- Тешка потхрањеност

У затворима се често врше превације у затвореним простору, то је због тога од велике значајности да се у затворима спроведу превације које су обично даје се само онима који имају туберкулозу. Шта се болест раније открије, већа је могућност излечења без икаквих последица.

Fluorografisanje u oktobru 2010.g.

Naziv ustanove	Broj dana tokom kojih je vršen skrining
OZ Novi Sad	4
KPZ Padinska Skela	1
OZ Pan evo	1
OZ Zrenjanin	1
OZ Subotica	1
KPZ Sombor	1
KPZ Sremska Mitrovica	3
UKUPNO	12

Fluorografisanje u oktobru 2010.g.

- ▶ *1.290 lica lišenih slobode iz 7 zatvora ispunjavalo je kriterijum za inkluziju*
- ▶ *ODZIV 97% (1.253 pacijenata)*
- ▶ *Za postfluorografsku obradu 42 (3,3%)*

Fluorografisanje u novembru 2010.g.

Naziv ustanove	Broj dana tokom kojih je vršen skrining
KPZ Sremska Mitrovica	(3 u oktobru) + 4=7
KPZ Šabac	1
KPZ Valjevo	1
OZ Smederevo	1
KPZ za žene Požarevac	1
UKUPNO	8

Fluorografisanje u novembru 2010.g.

- ▶ *1.189 lica lišenih slobode iz KPZ Sremska Mitrovica i 4 druga zatvora ispunjavalo je kriterijum za inkluziju*
- ▶ *ODZIV 75% (889 pacijenata)*
- ▶ *Za postfluorografsku obradu 22 (2,5%)*

Fluorografisanje u decembru 2010.g.

Naziv ustanove	Broj dana tokom kojih je vršen skrining
KPZ Požarevac Zabela	5
OZ Negotin	1
OZ Zaje ar	1
KPZ uprija	1
OZ Kragujevac	1
OZ a ak	1
OZ Užice	1
OZ Kraljevo	1
OZ Novi Pazar	1
VPD Kruševac	1
OZ Kruševac	1
UKUPNO	15

Fluorografisanje u decembru 2010.g.

- ▶ *1.917 lica lišenih slobode iz 11 ustanova ispunjavalo je kriterijum za inkluziju*
- ▶ *ODZIV 50% (954 pacijenata)*
- ▶ *Za postfluorografsku obradu 21 (2,1%)*

Fluorografisanje u martu 2011.g.

Naziv ustanove	Broj dana tokom kojih je vršen skrining
OZ Vranje	1
OZ Leskovac	1
OZ Prokuplje	1
KPZ Niš	5
SZB Beograd	3
OZ Beograd	6
UKUPNO	17

Fluorografisanje u martu 2011.g.

- ▶ *2.715 lica lišenih slobode iz 6 ustanova ispunjavalo je kriterijum za inkluziju*
- ▶ *ODZIV 54% (1.472 pacijenata)*
- ▶ *Za postfluorografsku obradu 41 (2,8%)*

Rekapitulacija obavljenog skrininga 2010/11

- ▶ *Ukupno 52 dana fluorografisanja*
- ▶ *Oko 90 pacijenata fluorografisano dnevno*

Mesec i godina	Broj LLS koji ispunjavaju kriterijum za inkluziju	Fluorografisani		Post rfg. obrada		
		N	%	N	%	
2010. god.	Oktobar	1.290	1.253	97	42	3,3
	Novembar	1.189	889	75	22	2,5
	Decembar	1.917	954	50	21	2,2
	Mart 2011.	2.715	1.472	54	41	2,8
UKUPNO	7.111	4.568	64	126	2,8	

Ishod postfluorografske obrade

- ▶ *Ukupno 126 pregledanih*
- ▶ *Kod 8 bolesnika je otkrivena aktivna tuberkuloza i poslani su na dalje lečenje u CZB Beograd.*

Incidencija plućne tbc

- ▶ *U institucijama za izvršenje krivičnih sankcija 112*
- ▶ *Verovatno je broj obolelih i veći pošto se 36% lica lišenih slobode nije odazvalo akciji.*

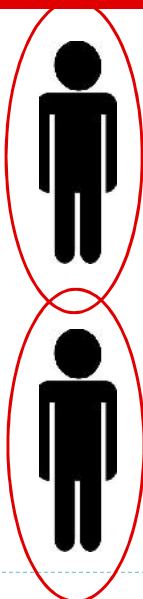
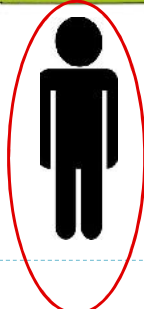
TUBERKULOZA U ZATVORIMA

Ograničen boravak na
svežem vazduhu

Prenaseljenost

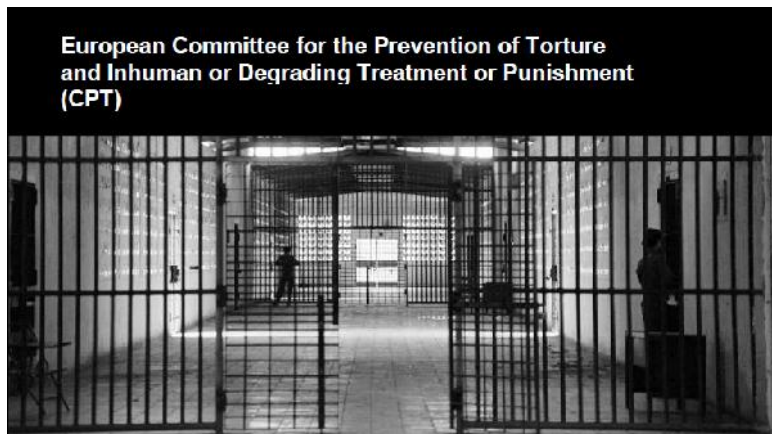

TUBERKULOZA U ZATVORIMA

Evropski komitet za sprečavanje mučenja i
nečovečnih ili ponižavajućih kazni ili postupaka

Preporuka CPT-a

- ▶ Posvetiti pažnju merama za kontrolu tuberkuloze u zatvorima kroz:
  - ▶ adekvatni skrining program
  - ▶ redovno snabdevanje tuberkulostaticima
  - ▶ odgovarajuće praćenje distribucije i upotrebe lekova

Preporuka CPT-a

- ▶ Neophodno je poboljšati materijalne uslove, a posebno:
  - ▶ obezbediti prirodno osvetljenje
  - ▶ provetravanje prostorija
  - ▶ smanjiti prenaseljenost

Preporuka CPT-a

- ▶ Sve mere koje se preduzimaju moraju biti konzistentne u penitencijarnom sistemu
- ▶ Stav CPT-a je da pojava i održavanje tuberkuloze u zatvorima predstavlja opasnost za društvo u celini
- ▶ Nužno je obezbediti da lečenje započeto u zatvoru bude nastavljeno po oslobađanju

Zaključak

- ▶ Neophodne strategije za skrining (uključujući i zaposlene)
- ▶ “Normiranje” prvog pregleda
- ▶ Pomoć kolegama koji rade u ustanovama za izvršenje krivičnih sankcija

